

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методологічні засади педагогічних досліджень»

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Рівень освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Педагогічний факультет

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2020р.

Івано-Франківськ – 2020 рік

Робоча програма з дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів за напрямом підготовки магістр, спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки
Протокол № 1 від “28” серпня 2020р. – 13 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
Завгородня Тетяна Костянтинівна – доктор педагогічних наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені
Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “28” серпня 2020р.

Завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Б.Ступарика

д.п.н., проф. Завгородня Т.К.
(підпис) (Завгородня Т.К.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною радою факультету.
Протокол від 28 серпня 2020 р. № 2

28 серпня 2020 р. Романишин Р.Я.
Голова Романишин Р.Я.
(підпись) (Романишин Р.Я.)
(прізвище та ініціали)

©Завгородня Т.К., 2020

© ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені В.Стефаника», 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	зачoчна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 011 Освітні, педагогічні науки	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: <u>Другий (магістерський)</u>	1-й	
		Лекції	
		14 год.	_____ год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	_____ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Спiввiдношення кiлькостi годин аудиторних занять до самостiйnoї i iндивiдуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60 (33,3% / 66,7%)

для заочної форми навчання – _____

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Основною метою вивчення дисципліни є висвітлення теоретичних основ і питань технології науково-дослідної педагогічної діяльності, тобто теоретичного та практичного підґрунтя для формування фахових знань і вмінь майбутнього вчителя-дослідника в умовах вищого педагогічного навчального закладу.

Завдання:

- ознайомити магістрантів з основами науки;
- розглянути шляхи розвитку педагогічних досліджень;
- навчити організовувати навчальну та дослідницьку діяльність, застосовуючи сучасні технології, методи, форми, засоби;
- ознайомити зі змістом педагогічних досліджень, їх оформленням відповідно до чинних вимог МОНУ;
- розкрити структуру педагогічних досліджень, оптимального проведення експериментальної частини.

Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук, професійній діяльності, у процесі навчання, на основі поєднання спеціально предметних знань та вмінь з набутим досвідом дослідницької/інноваційної діяльності в системі вищої освіти, що передбачає застосування відповідних освітніх, педагогічних інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.
ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 12. Здатність до самоосвіти та саморозвитку.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики, розуміння цілей і особливостей освітніх систем.
СК 7. Здатність керувати освітніми практико-орієнтованими проектами.
СК 11. Здатність визначати стан та потенціал системи освіти ЗВО, оцінювати його у сфері вищої освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій.

Програмні результати навчання

- ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
ПРН 2. Уміти організовувати та проводити науково-педагогічне дослідження.
ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки.
ПРН 6. Доступно та аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у наукових дискусіях.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Викладач як дослідник педагогічного процесу

Розкрити сутність поняття «науково-дослідницька робота», «науково-дослідницька діяльність», видатні педагоги (Ю.К.Бабанський, Г.В.Ф. Гегель В.О.Сухомлинський та ін.) про роль педагогічного дослідження в роботі педагога у вищій школі. Розглянути роль викладача у розв'язанні існуючих проблем студентської наукової роботи в історико-педагогічному аспекті. Наголосити на дефектах організації науково-дослідної роботи зі студентами, розкрити основні положення «Закону про вищу освіту» з даного питання і вимоги до викладача.

Тема 2. Класифікація наукових теорій. Зміст і організаційна структура наукових досліджень в Україні

Розкрити сутність поняття «наука», «наукові теорії», їх класифікації. Запропонувати організаційну структуру наукових досліджень в Україні. Схарактеризувати діяльність НАН як головного наукового центру України. Висвітлити діяльність галузевих наукових установ, розкривши особливості діяльності Національної Академії педагогічних наук України та схарактеризувати паспорти педагогічних досліджень.

Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в класичному університеті.

Розкрити проблеми студентської науково-дослідної роботи в класичному університеті як складову підготовки майбутнього фахівця. На основі останніх документів про вищу освіту(Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.), «Стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр.», ін.) обґрунтівати систему науково-дослідницької роботи студентів в аудиторній, позааудиторній, гуртковій роботі, заняттях в проблемних групах, написанні наукових робіт, наукових статей, підготовці до олімпіад із фаху тощо. Основні напрями активізації студентської науково-дослідної роботи в класичному університеті. Обґрунтівати особливості організації НДРС педагогічного спрямування.

Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи

Показати, що умовою розвитку любої науки і досягнення значущих результатів є її методологічна озброєність. Для цього розкрити сутність поняття «методологія» як вчення про науковий метод пізнання, а також систему самих методів. Розкрити функції, які виконує методологія науки, сутність поняття «методологічна свідомість», «методологічна культура» кваліфікованого фахівця сфери науки й освіти. Теоретично обґрунтівати з наведенням прикладів із практики три рівні методології: філософський або фундаментальний, загальнонауковий і частково науковий.

Тема 5. Конкретно наукова методологія педагогічних досліджень.

Показати, що конкретно-наукова методологія педагогіки як іожної науки і відповідно практики розкривається за допомогою специфічних підходів чи принципів. Розкрити підходи, які є у сучасній педагогіці: особистісний, діяльнісний, ділогічний (полісуб'єктний), культурологічний, національний, антропологічний, структурно-функціональний, системно-генетичний, сенергетичний, інформаційний, аксіологічний, ін.

Тема 6. Логіка і методи науково-педагогічного дослідження.

Розкрити значення наукових досліджень для розв'язання проблем педагогіки взагалі та в період реформування освіти зокрема. Наголосити, що дослідження педагогічних явищ і процесів мають враховувати: неоднозначність їх перебігу; неповторність педагогічних процесів; участь у педагогічних процесах людей усіх вікових категорій; необхідність багаторазових спостережень для об'єктивних висновків.

Тема 7. Послідовність і етапність проведення педагогічного дослідження.

Організація наукового дослідження, налагодження стосунків із науковим керівником, ознайомлення студентів із складовими наукової роботи, її етапами (вибір наукового напряму дослідження, його теми, наукової проблеми, її актуальність в теоретичному і практичному значенні, виокремлення протиріч, які існують в сучасній освіті з досліджуваної проблеми опрацювання джерел інформації, визначення мети, завдань, об'єкта, предмета, методологічної основи, складання попереднього змісту наукової роботи та визначення системи методів дослідження, визначення критеріїв та показників рівня вияву предмету дослідження, складання методики констатувального та формувального експерименту та їх проведення, обробка отриманих результатів, літературне оформлення роботи тощо).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма							заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Викладач як дослідник педагогічного процесу	12	2	2			8						
Тема 2. Класифікація наукових теорій. Зміст і організаційна структура наукових досліджень в Україні	12	2	2			8						
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в класичному університеті.	12	2	2			8						
Тема 4. Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи	12	2	2			8						
Тема 5. Конкретно наукова методологія педагогічних досліджень.	14	2	4			8						
Тема 6. Логіка і методи науково-педагогічного дослідження. Педагогічний досвід як важлива складова науково-пошукової роботи дослідника педагогічних проблем	10	2	2			6						
Тема 7. Послідовність і етапність проведення педагогічного дослідження.	12	2	2			8						
Усього годин	90	14	16			60						

7. Методи вивчення

Для вивчення навчальної дисципліни використовуються методи лекційного, семінарського, практичного та лабораторного методів. У процесі вивчення використовуються методи підготовки та реалізації дослідження в педагогічній практиці.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н.)
1.	Основні напрями активізації студентської науково-дослідної роботи в університеті	2
2.	Види наукових робіт, їх загальна характеристика	2
3.	Методологічні засади дослідження проблем вищої освіти	2
4.	Особливості виконання наукових робіт з педагогіки	2
5.	Організація та порядок виконання студентських наукових робіт. Підготовка студента до захисту науково-дослідної роботи.	2
6.	Наукова культура дослідника як необхідна умова високого рівня студентської наукової роботи	2
7	Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження за темою дипломної роботи здобувача.	2
8	Захист наукової роботи (рольова гра)	2
Разом		16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н.)
1	Організація наукової роботи у вищій школі	6
2	Негативні сторони організації науково-дослідної роботи зі студентами	8
3	Діяльність галузевих наукових установ	6
4	Особливості практико-орієнтованого спрямування педагогічних досліджень	8
5	Система науково-дослідницької роботи студентів в аудиторній, позааудиторній, гуртковій роботі, заняттях в проблемних групах, написанні наукових робіт, наукових статей, участь у наукових конференціях	8
6.	Методи наукового дослідження відповідно до теми дипломної роботи	6
7.	Оформити портфоліо викладача ЗВО	10
8.	Академічна добросесність наукового дослідження	8
Разом		60

7. Методи навчання

Під час проведення лекційних та практичних занять щодо вивчення навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» необхідно використовувати такі методи навчання як: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з Нормативними документами про освіту, ілюстрування, відеометод, дидактична гра, практична робота тощо.

8. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» здійснюється на підставі таких методів як: метод усного контролю – здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування студентів; метод письмового контролю – здійснюється за допомогою самостійних робіт; метод тестового контролю – виконання спеціальних тестових завдань; метод самоконтролю та ін.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час семінарських занять, за індивідуальне завдання та контрольну роботу, а також оцінювання екзаменаційної роботи здійснюється відповідно до п. 4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у юридичному інституті Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника від 12.10.2010 року.

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
T1	T2	T3	T4	T5	
Поточний контроль 25 балів					100
Самостійна робота 25 балів					
Екзамен 50 балів					

T1, T2 ... – теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Самостійні та індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» для студентів денної форми навчання та методичні рекомендації щодо їх виконання.
2. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологічні засади педагогічних досліджень» для студентів денної та заочної форм навчання.

11. Рекомендована література

Базова

1. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття)). *Освіта*. 1993. №44.

- 2.Закон України «Про освіту». Київ, 1991. 64 с. [електронний ресурс] //http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12
3. Закон України «Про вищу освіту» від 2014 р. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. [електронний ресурс]: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
- За.Національна доктрина розвитку освіти. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2002. № 2. С.9-22.
- 36.Конституція України [електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
- 3.в.Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 12, ст.165), [електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-12
- 4.Азаров Ю. Студент: возможности личного роста. Высшее образование в России. 2002. № 1. С. 50-57.
- 5.Артемчук Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи: Навчальний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Київ: Форум, 2000. 270 с.
6. Атаманчук П.С. Виконання курсових, дипломних та магістерських робіт. Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, 2001. 24 с.
7. Ашмарин Б.А. Методика педагогических исследований в физическом воспитании. Москва: Наука, 1972. 152 с.
8. Бабанский Ю.К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. Москва: Просвещение, 1982.
9. Безлюдний О.І. та ін. Магістерська робота у педагогічному вузі: *Посібник для студентів-магістрантів*. Київ: Науковий світ, 2000. 117 с.
10. Березина В.Г. Этика и культура научной работы. Несколько советов молодым исследователям, вступающим в науку. Санкт-Петербургский государственный университет. СПб., 1999. 34 с.
11. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень. Київ: Вища школа, 1997. 271с.
12. Большой психологический словарь / Сост. и общ. ред. Б.Мещеряков, В.Зинченко. Спб., 2003. 672 с.
13. Бордовский В.А. Методы педагогических исследований инновационных процессов в школе и вузе. Спб, 2001. 169с.
14. Борисов В.В. Формування готовності вчителя до дослідницької педагогічної діяльності в умовах поетапної підготовки студентів педагогічного вузу: *Автореф... к.п.н.* Київ: Український державний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, 1997. 22 с.
15. Бурчин М.Н. Введение в современную точную методологию науки: структуры систем знаний. Москва, 1994. 120с.
16. Буряк В. Формування методологічної культури майбутнього вчителя. *Рідна школа*. 2005. № 2. С.3-7.
17. Введение в научное исследование по педагогике. Учебное пособие для студентов педагогических институтов / Ю.К.Бабанский, В.И.Журавлев, В.К.Розов и др.; Под ред. В.И.Журавлева. Москва: Просвещение, 1988. 239 с.
18. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. Київ, 2004. С.242.
19. Гершунский Б.С. Прогностические методы в педагогике. Киев: Вища школа, 1994. 207с.
20. Гончаренко С. Педагогічний процес з погляду «філософії ХХІ ст.». *Шлях освіти*. 2005. №1. С.2-7.
21. Гончаренко С. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. *Шлях освіти*. № 1. 2004. С.2-6.
22. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.
23. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти. *Монографія*. Київ, 2004. 243 с,
24. Добров Г.М. Наука о науке. / Отв. ред. Н.В. Новиков. 3-перероб. Київ: Наук, думка, 1998. 304с.
25. Дяченко М.И. Краткий психологический словарь: Личность, образование, самообразование, профессия. Минск., 1998. 399 с.
26. Завгородня Т.К., Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Самостійна робота для студентів ОКР «Магістр» з курсу «Методологія та технологія педагогічних досліджень». *Методичні рекомендації*. Івано-Франківськ. 2013. 60 с.
- 26 а. Завгородня Т.К., Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Методологія та технологія педагогічних досліджень. *Навчально-методичний посібник*. Івано-Франківськ: «НАІР», 2014. 75 с.
- 26 б.Завгородня Т., Стражнікова І. Проблеми окремих напрямів виховання у науково-педагогічних дослідженнях Західного регіону України: історіографічний аспект. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2016. №2/34. С.66-74.
- 26 в. Завгородня Т.К. До проблеми методологічної основи персоналістичного напряму історико-педагогічних досліджень. 2016. Електронний ресурс. Режим доступу [cjnference.ru.if. ua].
27. Зязюн І. Концептуальні засади теорії освіти в Україні. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2000. № 1. С. 11-24.

28. Как начинать? Список литературы для первокурсников / Сост. С.Скотеле. Рига, 1980. 16 с.
29. Кічук Н.В. Сучасному вчителю-досліднику. *Навчально-методичний посібник*. Одеса, 1994. 46 с.
30. Кічук Н.В. Формування творчої особистості вчителя. Київ, 1991. 96 с.
31. Кловак Г. Методика підготовки і захист дипломних робіт. *Навч.-метод. посібник*. Київ: Наук. Світ, 2002. 84 с.
32. Князян М.О. Самостійна робота як засіб формування дослідницької спрямованості особистості студента: *Навчальний посібник*. Одеса, «Принт-майстер», 2005. 176 с.
- 32а. Князян М.О. *Самостійно-дослідницька діяльність майбутнього педагога: структура, функції, засоби активізації*. *Навчальний посібник*. Ізмайл: Сміл, 2006. 136 с.
33. Коджаспирова Г.М. Педагогический словарь. Москва, 2001. 176 с.
34. Кочетов А.И. Культура педагогического исследования. 2 испр. и доп. Минск.: Ред. журн. «Адукация и вихование», 1996. 114с.
35. Краснобокий Ю.М. Словник-довідник науковця-початківця. Київ: Науковий світ, 2000. 83 с.
36. Кремень В.Г. Філософія освіти ХХІ століття. *Педагогіка і психологія*. 2003. № 1 (XXXVIII). С.6-16.
37. Кузин Ф.Л. Магистерская диссертация: Методика написания, правила оформления и порядок защиты. *Практ. пособие для студ.-магистрантов*. Москва: Ось-89, 1997. 304с.
38. Курсовые и дипломные работы по педагогике / Сост. М.Д. Йоричев. Самара: Самарский университет, 2001. 15 с.
39. Курсові і дипломні роботи студентів у системі роботи з науковою літературою. *Методичні вказівки до написання курсових, дипломних робіт для студентів усіх спеціальностей dennої форми навчання* / Л.М. Двірна (уклад.); Черкаський інженерно-технологічний інститут. Черкаси: ЧУТУ, 2000. 16 с.
40. Леонтьев А.В. Модель научной школы и практика организации научно-исследовательской деятельности учащихся. *Развитие исследовательской деятельности учащихся: методический сборник*. Москва: Народное образование, 2001. С. 38-47.
41. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. Москва, 1975. 304 с.
42. Логинова Н.А. Феномен ученичества: приобщение к научной школе. *Психологический журнал*. 2000. Том 21. № 5. С. 106-111.
43. Лудченко А.А. и др. Основы научных исследований. Учеб. пособие. Київ: Знання, 2000. 114 с.
44. Лушников А.М. Научно-исследовательская работа и профессиональная подготовка будущего учителя. *Советская педагогика*. 1974. № 7. С. 87-91.
45. Макаревич В.Н. Игровые методы в социологии: теория и алгоритмы. Москва: МГУ, 1994. 168с.
46. Максимов В.Г. Педагогическая диагностика в школе. Москва: Академия, 2002. 272 с.
47. Максимова В.Н. Акмеологическая теория в контексте проблемы качества образования. *Педагогика*. 2002. № 2. С.9-14.
48. Маркова А.К. Психологические критерии и ступени профессионализма учителя. *Педагогика*. 1995. № 6. С.55-63.
49. Марченко Г.В. Вступ до професії: *Модульний курс*. Горлівка: Видавництво ГДПІМ, 2007. 164 с.
- 49а. Маслоу А. Дальные пределы человеческой психики / Перевод с англ. А.М.Татлыдаевой. Спб., 1997. 430 с.
50. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі. *Навчальний посібник* / С.У.Гончаренко, П.М.Олійник, В.К.Федорченко та ін.; За ред. С.У.Гончаренка, П.М.Олійника. Київ, 2003. 323 с.
51. Методы системного педагогического исследования / Под ред. Н.В. Кузьминой. Ленинград, 1980. 172 с.
52. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. Київ, 1997. 56с.
53. Навчальний процес у вищій педагогічній школі. *Навчальний посібник* / О.Г.Мороз, В.О.Сластьонін, Н.І. Філіпенко та ін.; О.П. Мороз (ред.); Національний пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. Київ: НПУ ім. МЛ.Драгоманова, 2001. 338 с.
54. Научно-исследовательская работа студентов. Учебное пособие по курсу «Научно-исследовательская работа студентов» / Сост. Б.Н.Бальзамов и др. Харьков., 1978. 95 с.
55. Научно-исследовательская работа студентов вузов Литовской ССР (Опыт и методические рекомендации) / Отв. Ред. проф. И.Мацкевичос. Вильнюс: Вильнюсский гос. ун-т, 1981. 136 с.
56. Нісімчук А.С. Сучасні педагогічні технології. *Навчальний посібник*. Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2000. 368 с.
57. Організація соціологічних досліджень. Київ, 1995. 44 с.
58. Основы научных исследований. Учеб. для техн. вузов / Под ред. В.И. Кругова, В.В. Попова. Москва: Выш. шк., 1989. 400с.
59. Первой В.П. Теория и методы науки (сущность, особенности и структура научного познания). Лекция. Москва: Московская академия МВД России, 2000. 42 с.

60. Пидкастистый И. Самостоятельная познавательная деятельность школьников в обучении: Теоретико-экспериментальное исследование. Москва: Педагогика, 1980. 240 с.
61. Побірченко Н.С. Курсові роботи з педагогіки. *Методичні рекомендації*. Умань: УДПУ, 1997. 20 с.
62. Приходько П.Т. Тропой науки: Советы молодому исследователю. Изд 3-е, испр. Москва: Знание, 1969. 118 с.
63. Радул В.В. Соціальна зрілість молодого вчителя. Київ, 1997. 269 с.
64. Ракитов А.И. Исследование научное БСЗ. 3-е изд. Москва, 1972. Т. 10. С. 542.
65. Савченко О.Я. Складові реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В.Овчарук*. Київ, 2004. С.39-40.
66. Сборник методов диагностики и способов формирования профессиональных качеств личности будущего учителя: Учебное пособие для студентов педагогических институтов /под ред.Л.В.Кодрашовой. Кривий Рог: КГПИ, 1993. 150с.
67. Селье Г. От мечты к открытию: как стать ученым: Пер. с англ. / Общ. ред. М.Н.Кондрашовой, И.И.Хорола. Москва, 1987. 368 с.
68. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. Київ, 2000. 259 с.
69. Січко С. Науково-дослідна робота у школах нового типу: організація, методика, результати. *Науково-методичний посібник*. Київ: Бібліотечка «Першого вересня», 2000. 36 с.
70. Скульський Р.П. Первоначальная подготовка студентов к научно-педагогическому творчеству. *Советская педагогика*. 1974. № 7. С. 80-86.
71. Сметанський М.І. Найдьонов І.М., Холковськ І.Л. Технологія педагогічних досліджень: *навчальний посібник*. Вінниця, 1997. 31 с.
72. Справочное пособие по организации поисково-исследовательской деятельности учащихся образовательных учреждений / Сост. Н.В.Карпова и др. Псков: Псковский государственный педагогический институт им. С.М. Кирова, 2001. 45 с.
73. Сухомлинська О.В. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. *Шлях освіти*. 2002. № 3.
74. Сухомлинский В.А. Павловская средняя школа. Москва, 1969. 40 с.
75. Сычкова Н.В. Теоретические основы формирования умений исследовательской деятельности будущих учителей. Магнитогорск, 2001. 85 с.
76. Токарева Н.М. Проблеми організації науково-пізнавальної діяльності студентів. *Методика организации научной работы с молодежью: Материалы международного семинара*, 26 октября 2001 в г. Кривом Роге (Украина). Київ: ЕУФИМБ, 2001. С. 168-172.
77. Тюрина В.А., Ващенко И.В. Основы методологии и методики научного исследования. Учебное пособие. Киев: ООО «Международное финансовое агентство», 1998. 44 с.
78. Усачева И.В. Ильясов И.И. Формирование учебно-исследовательской деятельности: *обучение чтению научного текста*. Москва, 1986. 121 с.
79. Холодова О.М. Фрагменти методичних порад щодо організації наукової роботи (на прикладі проблемних груп економічного вузу). *Методика организации научной работы с молодежью: Материалы международного семинара*, 26 октября 2001 в г. Кривой Рог (Украина). Київ: ЕУФИМБ, 2001. С. 179-184.
80. Храмова Г.М. Подготовка студентов к творческой деятельности (на материале УИРС по циклу педагогических дисциплин): *Автореф... к. п. н.* Атма-Ата, 1978. 26 с.
81. Цехмістрова Т.С. Основи наукових досліджень. Київ: Видавничий дім «Слово», 2003. 240с.
82. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи. *Навчально-методичний посібник*. Вип.1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. А.І.Панькова. Одеса, 2002. 68 с.
83. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. *Підручник для вищих навчальних закладів*. Харківська державна академія культури. Харків, 1998. 287 с.
84. Штульман Є.А. Методологический аппарат исследований. *Советская педагогика*. 1988. № 11. С. 43-48.
85. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Учеб. для студ. вузов. Москва: Добросвет, 1998. 596 с.
86. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: *Навчально-методичний посібник* / В.В.Лаппо. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 284 с.

Допоміжна література

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вузів. Міжнародний фонд "Відродження". Київ : Либідь, 1998. 560 с.
2. Бутенко Н.Ю., Грищенко Л.М. Педагогічна практика: підготовка та реалізація: *навч.посіб.* / За заг. ред. Н.Ю. Бутенко. Київ: КНЕУ, 2005. 184 с.

3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
4. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В.А. Козаков, М.В. Артошина, О.М.Котикова та ін. / За заг. ред. В.А. Козакова/. Київ: КНЕУ, 2003. 829 с.
5. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 335 с.
6. Педагогічна майстерність : Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. / за ред. І.А. Зязюна/. Київ: Вища шк., 1997. 349 с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база (Закони, Положення, Укази президента України, Листи МОНУ).
2. www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
3. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім.Вернадського.
4. www.udpu.org.ua – веб-сторінка Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
5. www.ekniga.com.ua – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники і т.д.
6. www.7ua.net – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.
- 6.www.lib.com.ua – Сайт електронної бібліотеки.
7. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти України» (редакція від 4.07. 2005 р.). *Електронний ресурс.* Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005>
- 8.Наказ МОН України від 20.10.2004 р. № 812 «Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу». *Електронний ресурс.* Режим доступу: www.mon.gov.ua/images/files/osvita/Evrointehraciya/mon_812.doc
9. Наказ МОН України від 29.07.2005 р. № 454 «Про заходи МОН України по реалізації Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні». *Електронний ресурс.* Режим доступу: <http://uazakon.com/document/fpart41/idx41955.htm>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.
2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри, у методичній комісії факультету, інституту, підписується завідувачем кафедри, головою методичної комісії і затверджується проректором з науково-педагогічної роботи.

ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2020-2021 Н.Р.

У робочу програму вносяться такі зміни:

Зміни і доповнення до робочої програми розглянуті і схвалені на засіданні кафедри (протокол №
від «_____» 2020 р.).

Завідувач кафедрою _____ д.п.н., проф. Завгородня Т.К.
підпис _____ прізвище, ініціали
"_____" 2020 р.